

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vsa leta 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vsa leta 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila se plačuje od peterostopne peti-vrste po 12 h, če se oznanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90

Pošiljanje na dom se računa za vsa leta 2 K.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrta leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom skratku se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnine brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravištvo „Slovenskega Naroda“.

Vojna na Daljnem vztoku.

„Barbarska“ Rusija

V zapadni Evropi, kjer je še vpliv nemških šovinistov velik, je še vedno razširjeno mnenje, da je Rusija še dandanes to, kar je bila pred Petrom Velikim, to je v svojem ogrodju in okostju docela barbarska država. Za te ljudi, katerim je slepo sovraštvo do vsega slovanstva, zlasti pa do predstaviteljev tega slovanstva — do Rusije, prešlo v meso in kri, da niso več dostopni zdravemu razumu in bistremu razmišljanju, ne eksistirajo tri stoletja, v katerih se je velika Rusija izza časa carja Petra Velikega dvignila iz mrtvila, se jela z velikanekimi koraki razvijati in dosegla v naši dobi višek kulture, za katero bi jo lahko zavidali marsikateri zapadni narod, ki se že ponosa s svojo tisoletno prosveto. Res je sicer, da ruska kultura ni zapadna kultura, kar pa na stvari sami prav

nič ne spremeni. Prosveta ruskega naroda temelji v narodu samem, njene korenike segajo v davno rusko prošlost in svoje moči je ona črpala in jih še črpa iz ruske zemlje. To rusko kulturo je car Peter približal zapadni; ruska prosveta je povzela od zapada, kar je bilo zanjo primerno, je vse te v sebi sprejete snovi pretvorila in jih prilagodila ruskemu miljeju in spremenjenim življenjskim pogojem, da se je končno iz tega organskega procesa razvila današnja specifično ruska moderna kultura, ki se v bistvu razločuje od zapadne, namreč v tem, da je slovenska, brez vsake kvarljive tuje pri-mesi. In prav to je, kar ji daje njeno velikaneko moč in njeno življenjsko silo. Ona zajema svoje življenjske sile kove iz še neizkorpane slovenske ruske zemlje, v kateri dremlejo še ogromni zakladi življenjske sile in energije, katere je treba šele dvigniti in jih vporabiti.

Zapadna kultura pa, ki je oddala vse svoje boljše sokove mladi, iz ruske zemlje vznikli slovenski prosveti, se je že preživela, izčrpana je že in nič več ne more zajemati življenjske svoje energije in moči iz rezervarja svoje zemlje. Romanosko-grmanska prosveta je že dosegla cenit svojega gospodstva, sedaj stopa na plan, sedaj zavzema njeno mesto mlada, krepka slovenska kultura, kateri pripada bodočnost in katere naloga je, da premladi ves kulturni svet in mu da novih moči za krepak razvoj.

To vedo dobro neprijatelji slovanstva, zato sovražijo Rusijo kot predstaviteljico slovanstva in kot nositeljico slovenske prosvete. In ker ji na drug način ne morejo škodovati, negirajo trdovitno, da bi bila kulturna država in ji odrekajo sposobnost vsake kulturne misije, skratka predstavljajo jo svetu kot — barbar-

sko Rusijo. In v to svojo fiksno idejo so se že tako živeli, da jo že sami verjamejo in z njo jo verjame tudi na tisoče Slovanov, ki so bili vzgojeni z njihovim mlekom in ki stojijo pod njihovim vplivom!

In ako se vpraša te prosvetljene ljudi, zakaj je Rusija barbarska, skomiznili bodo z ramami in jeli deklamovati o zatiranem ljudstvu, o nedostajanju omike med narodom in ob koncu koncev bodo s patosom zatrjevali, da se mora Rusija v prvi vrsti smatrati zato za barbar-sko državo, ker nima ustave, ker tamkaj vlada absolutizem, ali da rabimo modernejši izraz — carizem! Ta ruski carizem pa je baje, vsaj kakor trdi zagovorniki takozvane »svobode«, istoveten z despotizmom. A kaj je despotizem?

Stjepan Radić piše takole: »Despotizem je takaj, kjer ni stalnih zakonov, kjer ni nikakega jamstva niti za svobodo življenja, niti imetka, a kamoli za svobodo vesti in mišljenja. »Kako pa je v tem oziru na Ruskem? Na Ruskem so sodniki neodvisni kakor na Angleškem, torej tudi bolj neodvisni kakor na Nemškem, Francoskem, ali kjerkoli drugje. »Ruski despot« ne more nikomur skriviti niti lasu na glavi in mu odvzeti niti ene kopejke brez pravoreka sodnika, ki se administrat. potom ne more niti premešati, kamoli vpočiti ali odpustiti. Vendar pa se administrativnim potom še vedno kaznujejo politični zločinci.

To je resnica in to ni dobro, ali je vsaj iskreno; v vsakem slučaju pa je to bolje, kakor da se pod pritiskom politične oblasti preganjajo vladi nejuhe osebe, ker je to prav tisto hinavstvo, kakršno je bilo v srednjeveški cerkveni praksi, po kateri pebožni kardinali sicer niso sami sežgali Husa, ampak so ga samo izročili posvetni oblasti. Ali v Rusiji ni vladal in ne more vladati despo-

tizem že radi tega ne, ker je ruski narod — narod velik in kulturn. In kdorkoli kleveta o »ruskem despotizmu« in istočasno zatrjuje, da visoko ceni ali vsaj ljubi ruski narod, ta je v politiki navičen do idiotstva, ali pa je v svojem mišljenju nesamostojen do robitva. Druga stvar in drugo vprašanje je, ako je rusko samodržavje, to je absolutistična forma ruskega vladanja dobra za Rusijo in za Slovane. Jaz na pr. sem mnenja, da je, in sicer ne samo za danes, ampak še za dlje časa, vsaj dotlej, dokler bo nemški cesar dejansko absoluten vladar, zlasti kar se tiče zunanje politike in dokler bodo parlamenti velikih držav brez opozicije glasovali za stotine in stotine milijonov za puške in topove. Da se v teh odnosih izpremeni Rusija v ustavno državo, bila bi v njenem parlamentu gotovo takšna večina, katera bi v svoji politični neizkušenosti razbila v kratkem času dedščino več stoletij in iz Slovanov res napravila prave robove in sužnje. Vsakdo torej mora priznati, da je v sedanjih odnosih najboljša vladna oblika za Rusijo samodržavje!

Tako Radić! Mi se nimalo ne ogrevamo za absolutizem, nasprotno; vendar pa se v bistvu strinjamo z izvajanjem Radića, naglašajoč, da se Rusija zaradi svojega samodržavja absolutno ne more in ne sme smatrati za barbarsko državo, kakor to uče njeni protivniki, ker bi se z istim pravom morala imenovati tudi Avstrija — barbarska, ker vlada že tudi tu več let pravi, dasi prikriti absolutizem Sicer pa, ali je absolutizem samo v Rusiji barbarski, drugodi pa ne?

Z bojišča.

V boju pred Port Arturjem so morali Japonci precej hudo trpeti, kakor smo že na podlagi raznih poročil izkušali dokazati. Japonci se se-

veda na vse načine trudijo, da bi svoje izgube prikrili, kar se jim je v prvem hipu tudi deloma posrečilo. Sedaj pa vendarle dobajajo poročila, ki javljajo, kar preje Japonci niso pustili v javnost. »Courier de Tientsin« poroča: Navzlic vsem odredbam Japoncev, da bi svoje izgube prikrili, se je izvedelo, da ste bile dve japonski križarki in ena oklopna močno poškodovani in da so jih druge ladje z veliko težavo spravile v ladjedelnico v Nagasaki. Takisto se tudi poroča iz Čifua, da sta dve japonski bojni ladji radi poškodb morali odpluti v Saseho, da se popravita. Iz Petrograda pa se poroča, da je pri nočnem napadu na Port Artur 25. m. m. zletela ena japonska torpedovka v zrak, ena pa je bila potopljena. Istega dne pa se je hotelo, kakor se poroča iz Ničevanga, izkrcati pri Port Arturu 19 civilno oblečenih Japoncev, da bi vohunili v trdnjavi, a Rusi so jih takoj spoznali in vjeli. Ruska brzojavna agentura poroča, da je docela dognana stvar, da se je pri napadu na Port Artur pogreznila japonska vojna ladja, katero je zadela ruska granata, izstreljena iz trdnjave. Bodi že kakorkoli, dasi ni nobenih natrdnih poročil o japonskih izgubah, vendar je toliko gotovo, da se Japonci brez vsakih izgub niso umaknili izpred Port Arturja, ker je to naravnost nemogoče in tudi ni verjetno. Ako Japonci to trdi, je to naravnost smešno in njihovim zatrdom morda verjame nerazsodna in indolentna masa japonskega moba, evropska javnost pa ne! Nasprotno pa zatrjujejo japonski viri, da so Rusi vsled napadov silno trpeli. Ker niso mogli pro forma več potopiti toliko in toliko ruskih ladij, ker bi jim tega nikdo več ne verjel, pravijo sedaj, da je pred bombami veliko trpela trdnjava. Torej ruske ladje zunaj pred

LISTEK.

Žena in javnost.

Dokler je bila navezana žena le na domače ognjišče, dokler se je morala gibati le med štirimi stenami svojega stanovanja, je bilo tudi njeno duševno obzorje temu primerno. Ni videla in občutila onega silnega gibanja in valovanja tam zunaj. Tako se je privadila tega zaprtega življenja, da je bilo treba silnega napora, da se je oprostila teh okov, da je stopila v vrste bojevnikov, da pokaže svojo moč, da sodeluje v velikem kulturnem boju, katerega bije človeštvo.

Glavni vzrok temu ženskemu preporodu je bilo pač hrepenenje ženino po samostojnosti. Stopila je v praktično zunanje življenje, stopila je v delavnico in tovarno. In kot tovarišica moževa v tovarni, v pisarni, v delavnici je postala tudi njegova tovarišica v boju, katerega bije mož za svoj obstoj. Še le ko se je oprostila onih sten domačih, je videla, kakšno nalogo ima mož izven svoje družine. In tako se je jela tudi ona zanimati za javno življenje — ter se udeleževati političnega boja ne kot privesek moža, temveč kot samostojen član človeške družbe.

Toda zbog te samostojnosti se žena še dandanes premalo vpoštevata. Javno pravo je v direktnem nasprotju s stališčem žene v modernem gospodarskem življenju. Žena nima besede, kadar se v parlamentih ali sploh v postavodajalnih zbornicah sklepa o njenih pravicah in dolžnostih. Žena je še danes popolnoma pasiven ud družbe. In vendar je toliko stvari v javnem življenju, ki v prvi vrsti interesujejo ravno ženo. Skrb za bolnike in reveže, vprašanja, ki se tičejo telesne in duševne izobrazbe otrok — vse to je največjega pomena za ženo. Toda tudi sicer — vsaj je žena vendar tudi obrtnica, tovarniška delavka, rokodelka itd. Toda že samo vzgoja mladine bi zadoščala, da se na ženo v javnosti bolj ozira in se jo bolj vpoštevata, kajti kdo more pač bolje soditi o načinu vzgoje nego ravno mati, in kdo bolj občuti nepravo in slabo vzgojo šolsko nego ravno mati.

In ravno kot mati bi se morala žena udeleževati javnega življenja, kajti šele potem bi videla v svoji deci tudi bodoče bojevnike za boljšo prihodnost človeštva. In ona ljubezen, ki spremlja otroka pri vsakem njegovem koraku, bi se izpremenila v veliko moč, ki bi uravnavala razvoj narodov, razvoj človeške družbe.

Mati vsadi v srce otrokovo prvo seme vsega razvoja. Nesvobodna, strahopetna mati vzgoji duševne sužnje, ki se nikdar ne povspejo do samostojnega mišljenja in delovanja v življenju. Svobodna, samestojna žena je pa vzgojiteljica svobodoljubnih mož, ki se ne boje ne boja ne smrti za svobodo in napredek.

In ravno pri nas na Kranjskem, kjer vlada najhujši reakcionizem, kjer so katoliške dogme že tako oslepele maso ljudstva, da se je že tako privadilo teme, da se solca že več ne spominja . . . Ljudstvo se je tako privadilo duhovniškega biča, da že ne čuti več krvosov na lastnem telesu. Apatično, brez vsakega čustva, brez vsake reakcije čaka na smrtni udarec. In vrsta za vrsto koraka v duševno sužnost, moči, naše mlade moči se poizgubljajo v upanju na nebesa onstran groba. A za njimi se sliši smeh nikdar sitih valptov v črnih talarjih.

In ti naši reakcionarci so si izbrali ravno ženo za vprežno žrtev. Žena jim je oni faktor, s katerim najlažje operirajo — in ravno žena jim je pridobila do danes skoraj največ zmag. Del našega ženstva je postal tupatam tako fanatičen, da zapusti tudi otroke, moža, pozabi na svoje družinske dolžnosti ter sledi sladkim besedam duhovnikovim.

Toda žena jim je le mrtvo orodje, popolnoma so jo prostituirali — rabijo jo le toliko časa, dokler jim donša dobiček, dokler se morejo v njeni senci bojevati za svoje nemoralne politične namene. Pravice nočejo priznati ženi nobenih, da, še več — žena jim je sužna!

Ravno v boju, katerega bije sedaj klerikalizem proti šoli, se to dejstvo pač najbolj kaže. Naši klerikalci so v istini najhujši nasprotniki vsakega zvišanja učiteljskih plač. Vse one njihove obljube in medene besede so naravni humbug in pesek v oči, s kojim hočejo tupatam vjeti še kakega kalina med učitelji. Glavni njihov namen je, da odvrnejo moške moči od učiteljskega stanu ter privabijo kolikor mogoče več žensk v učiteljski stan, ker so prepričani, da jim ženske učiteljske moči pač ne bodo tako nasprotovale kakor moške. Dobro vedo, kak vpliv imajo sladke, medene besede kakega novepočenega kaplana na žensko srce — in oni navidezni nimbus naših duhovnikov upravi hipnotizuje naše ženstvo, da postane hipoma slepo orodje v njihovih rokah.

Pomanjkanje učiteljskih moči bode pa odprlo vrata tudi raznim šolskim bratom in sestram, katerih pri nas itak že mrgoli. In kaj to pomeni za bodoč-

nost slovenskega naroda, pač ni treba še poudarjati.

Dolžnost našega ženstva je, da prepreči, da onemogoči te namene klerikalne. Naša žena mora pokazati, da tudi ona razumeva svojo nalogo, katera ji je odkazana v življenju. Stopiti mora možu ob stran ter se roko v roki z njim boriti proti temi, ki se razprostira po naši lepi deželi, pomagati razgnati one megle, one pogubonosne oblake, ki nam zakrivajo še solnce svobode in napredka.

Toda to doseže žena le v krepki organizaciji. Žensko društvo v Ljubljani, ki sicer še ni stopilo v politično areno, si je stavilo nalogo razširjevati prosveto med ljudstvom, utrjevati samostojno mišljenje v ženski. In lepi so prvi uspehi, katere je doseglo. To društvo pa naj razširi svoj delokrog po vsej deželi. Povsod naj se snujejo podružnice, ki bodo imele v prvi vrsti nalogo, ustanovljati javne knjižnice in skrbeti z dobrimi predavanji za prosveto ljudstva. Napravljajo naj se kurzi za gospodinje, kjer naj bi se naša kmetska dekleta poučila o vseh strokah, katere potrebujejo za poznejše življenje. Naša učiteljica naj postane prijateljica deklic-nenk in naj ne pretrga tega prijateljskega občevanja tudi pozneje ne, ko deklice odrastejo šoli. Nič se

luko, ki so bile vedno v ognju, niso nič trpele, trpela je samo — trdnjava! Gredat Judacus Appella! Čujmo torej japonske poročilo! Japonske granate so uničile cerkev in novo ladjedelnico, vpepile skladišče premoga in uničile tudi provijantni magazin »Retvizan« je seveda znova poškodovan in Rusija je že opustila namen, da bi ga popravila in ga bo rabila samo kot nekako morsko trdnjavo, ki bo kakor Cerber čuvala vhod v port arturško luko.

Usodepoln dan.

Glasom poročil iz Liaojanga bo za Port Artur današnji dan, to je 1. marec, usodepoln. In Inkavu se je namreč izvedelo, da je dobila japonska mornarica od vojne uprave ukaz, da morabrezpogojno 1. marca z vsemi svojimi silami napasti in zavzeti. Popolnoma neverjetna ta vest ni! Potrjuje jo celo indirektno poveljnik portarturske trdnjave general Stössel, ki je pravkar izdal oklic na vojaštvo in na portartursko prebivalstvo, v katerem pravi, da bodo Japonci v kratkem času skušali zavzeti Port Artur, kar smatrajo to kot vprašanje svoje narodne časti. General pravi dalje, da sklepa iz neprestanih japonskih napadov na trdnjavo in luko, da ima sovražnik namen, se zkrčiti na položju in poskusiti trdnjavo zavzeti ali vsaj podreti železniško progo. Toda Japonci se motijo! Naša armada ve in to se tudi prebivalstvu naznanja, da se mi ne umaknemo! Mi se bomo borili do skrajnosti, pravi nadalje general, in jaz ne bom nikdar dal ukaza, da bi se umaknili. Pozivljamo torej vse, da naj bodo pripravljeni, da se je nam boriti na življenje in smrt. Tu ni nobene izhoda! Od treh strani nas obdaja morje, na četrti bo stal sovražnik, torej ne preostaja ničesar drugega, kakor boriti se junaško do zadnjega vzdihljaja! — Iz tega je razvidno, da tudi general Stössel pričakuje v najkrajšem času odločilnega japonskega napada in prav lahko je mogoče, da se ravno danes bje pred Port Arturom odločilen boj — borba na življenje in smrt! Morda je že v tem času Port Artur — razvalina in pepel, po čegar ulicah se še pretaka gorka kri padlih ruskih junakov? Ne, to se nikdar ne zgodi, tega se nam ni bati! Ob zidovju Port Artura si bo Japonci preje razbi svojo glavo, nego dobil v svojo pest to rusko trdnjavo!

Sovražni armadi na suhem se bližate.

Iz pokrajine ob reki Jalu dohajajo poročila, da so se tako Rusi, kakor Japonci jeli polagoma premikati proti reki Jalu in da so na raznih krajih že trčile predstraže obeh armad druga ob drugo. Kozarske čete so prodrle že do kraja

Andžu, kjer so zajele v taboru korejske vojske in jih vjele. Pri Pjongjangu pa sta baje naleteli druga na drugo japonska pehota in rusko konjeničstvo, katero pa se je hitro umaknilo, ker je najbrže hotelo samo rekognosirati. Poročila trde, da imajo Japonci pri Gensanu sbranih 60.000 vojakov, kateri so vsak trenutek pripravljeni odkorakati proti mandžurski meji. Če je to resnično, je vprašanje, ker se od druge strani poroča, da imajo Japonci v celem samo 20.000 mož v Koreji. Bodisi že kakorkoli, toliko je gotovo, da sta se te dni sovražnika prvič srečala na suhem in da se že v kratkem času smejo pričakovati resni spopadi v korejski pokrajini južnovzhodno od reke Jalu!

Carinske in trgovinske konference.

Dunaj, 29. februarja. Avstrijski zastopniki carinske konference so imeli danes v trgovinskem ministertvu prva posvetovanja. Pripravili so gradivo za skupne carinske in trgovinske konference, ki se prično prihodnje sredo.

Budimpešta, 29. februarja. V večerajšnji skupni ministarski konferenci se je pripravilo vse potrebno za avstrijsko-ogrsko carinske in trgovinske konference in glede trgovinskih pogodb z Nemčijo in Italijo. Razen carinske pogodbe se sklene med Avstrijo in Ogrsko tudi dogovor glede vzajemnosti v živinskem prometu ali nova veterinarska konvencija.

Položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 29. februarja. Jutri se odpre zopet državni zbor. V obstrukciji bodo najbrže Ugronisti popolnoma osamljeni, ker ljudska stranka se na prvi svoji konferenci ni mogla zediniti za pomoč, a Kosuth e priobčil v svojem listu »Egyetertesu« članek, v katerem obstrukcionistom še enkrat govori na srce, naj opuste usodni boj.

Položaj v Macedoniji

Solun, 29. februarja. V Albaniji je bila že bitka med upornimi Albanci in turško armado. Turška cenzura je poskrbela, da se nič zanesljivega o tem ne izve. Poroča pa se, da je padlo okoli 1000 Albancev in 250 turških vojakov. Tudi Šemzi paša je baje rajen.

Sofija, 29. februarja. Povodom knezovega rojstnega dne in turškega praznika bajrama sta si knez in sultan medsebojno poslala priske brzojavke.

Solun, 29. februarja. Pri Zheogeliju je bila v noči 25. na 26. t. m. bitka med Turki in bolgarsko vataško četo. Vstahi so izgubili štiri mrtve ter zbežali, Turki so izgubili le 1 vojaka.

Milan, 29. februarja. Zanimivo razkritje prinaša tukajšnji list »Secolo« Vest je tembolj zanimiva, ker

pravi dopisnik, da je noben dementi niti malo ne omaje, naj pride od koderkoli. Italija je namreč predlagala Avstriji, naj se albansko vprašanje med njima definitivno reši. Italija si je isgovorila proste roke, da zasede Valono in Drač Avstriji prepusti zato proste roke v ostali Albaniji in prosto pot v Mitrovico. Grof Goluchowski se je posvetoval z nemško zunanjo vlado, ki je tak našt odavetovala, nakar je Avstrija takoj odgovorila Italiji, da predloga ne more sprejeti. V odgovoru je Italija predlagala, da bi na Dunaju smatrali za casus belli, ako bi Italija zasela Valono in Drač. Posledica tega diplomatskega nesporazumljenja je bil odstop italijanskega poslanika na dunajskem dvoru grofa Nigre, a tudi avstro-ogrski poslanik v Rimu baron Pasetti je skoraj istočasno odstopil.

Predsednik Loubet v Italiji.

Rim, 29. februarja. Francoski predsednik pride v Rim dne 24. aprila. Med potom se bo mudil eden dan v Turinu in eden dan v Firenci. Iz Rima ga spremlja kralj s princem Neapelj, kjer se bodo vršile predsedniku na čast velike vaje italijanske mornarice.

Nemški državni zbor.

Berolin, 29. februarja. Posl. knez Radziwill je ostro polemizoval proti ministru baronu Hammersteinu, ki je rekel, da bi Poljaki moral ubogati Kneza je poudarjal, da so Poljaki pokazali v vojni in povsod, da ubogajo, kjer to zahteva zakon; ako pa hoče kdo tam zapovedovati, kjer nima nič govoriti, zmajajmo le z ramami.

Vstaja v nemški Afriki.

Berolin, 29. februarja. Dne 25. t. m. je bila blizu Omaruruja 10 urna bitka med nemško kolono pod vodstvom majorja Esterffa in Hereroji. Vstahi so imeli tako dobro pozicijo, da jim nemški topovi niso prav nič mogli škodovati. Končno so Nemci naskočili njihov tabor, nakar so se sovražniki naglo umaknili, zapustivši Nemcem 500 glav goveje živine in 2000 drobnice. Nemci imajo 1 častnika mrtvega, 5 pa ranjenih (e moštvo poročilo niti ne govori).

Dopisi.

Z dežele smo dobili naslednje od kmetске roke pisano pismo: Oni dan sem bil v Kamniku in sem v gostini bral »Slovenski Narod«. Po pravici vam povem, dobro delate. Bog vam daj zdravje, da bi še naprej tako delali. Če bi ne bilo »Slov. Naroda«, bi ne bilo več prestajati teh bisgarjev in njih devičnikov, in delali bi s nami, kakor so pogani delali s prvimi kristjani. V Kamniku sem v »Narodu« bral, da bodo še gnadjivi gospod škof prej kam zginili, predno bo konce napredne stranke. Vidite, to me je razveselilo,

da le kaj. In veste zakaj? Zato ker je pred časom učitelj iz Gornjega Tuhinja na neki svatbi strašansko pametno prorokoval, da je naša napredna stranka na smrtni postelji in da se bo le še eno ali dve leti držala. Takrat ko je učitelj tako pridigoval, sem bil ves žalosten. Mislim, da je morda le res, kar je pravil ta mož. Čeprav sicer ni ravno kdo ve kaj. Zda, ko sem bral »Slov. Naroda«, pa je vidim, da je bilo učiteljevo prorokovanje — bosa. Kakor zdaj mislim, bi moč rad ustanovil spet kak konsum. Kakor se pri nas pripoveduje, je bil on prava duša rajnega konsum, ki je zato tudi tako žalostno poginil. Najbrž se mu že alne cede, da bi farovski podrepani kmalu zagospodovali v deželi in taki Složkarji spet ljudstvo osrečevali. Pa se mu bodo te alne še dolgo cedile in še ne bodo alerikali in njih podrepani gospodarji. Le dobro naj se drža »Slov. Naroda«.

Tuhinjec.

Iz Novega mesta. Obrtno gibanje v Novem mestu je bilo do zadnjega časa precej zaspano. Kar je bilo v mestu prometa, še tega so odvzeli zunanji obrtniki, medtem ko so mestni obrtniki gledali skozi prste, plačevali pa vkljub temu visoke davke z raznimi dokladi. Od malih do večjih del — vse so pobrali tuji. Najbolj žalostno je, da so tuji, laški podaniki imeli prednost pred domačini. Slednji teh tujcev, dasi ni popolnoma več v svojem poklicu, se je nastanil v občini šmihelski v Kandiji in od tam zglasil svojo obrt. S tem se je na zvit način izognil mestnim dokladom, ki so nekoliko višje, da pa ima zaslužek le od meščanov, to je istina. Če bi ga meščani ne podpirali, bi moral iti s svojimi polentarji nazaj v obljubljeni deželo polente. Kar je potekla železnica do Novega mesta od tistega časa se je več stotisočev zadržalo v Novem mestu. Skoraj ves dotični denar je prišel tujcem v roke. Upati je, da se izboljša tudi v tem oziru domačim obrtnikom v korist. Povsod se gleda pri občinskih zastopih, da se podpira domačino, enako smemo pričakovati od našega mestnega zastopa. Večina občinskih zastopnikov so obrtniki, vsak najlaže spozna, kako škoduje tuja konkurenca domačemu obrtništvu. — V kratkem času se bode razpisala stavba Mestnega doma, katera bode veljala do 50 tisoč kron. Ali kakor se čuje, ne bodo imeli domačini prednosti pri tej stavbi, ampak zopet tuji in tudi Italijani. Domača obrt se je že toliko povzdignila, da zamore tekmovali s tujimi, radi tega je dolžnost vsakega meščana, zahtevati, da se domačino podpira, saj raste s tem blagostanje v našem mestu. Da ne bode prigovarjal kateri naših nasprotnikov, da ni domačina zidarskega mojstra, ki bi bil sposoben voditi večje stavbe, je v tem oziru preskrbela tukajšna obrtna zadruga, da se naseli naš rojak, Ljubljanečan g. Mihael Skarar kot zidarski mojster v Novem mestu. Vodil je večje stavbe v Ljubljani, katere delajo krasoto ljubljanskemu mestu. Bil je za delovodjo pri raznih stavbnih podjetnikih v Ljubljani in v Postojni, kot stavbni nadzornik pri občinskih stavbah. Obljubil je, da je pripravljen v Novem mestu voditi strokovno šolo za tesarje in zidarje (kateri naj bi se v svojem poklicu bolj izobrazili) in to popolnoma brezplačno, samo zato, da se domača zidarska obrt povzdigne na častu primerno stališče. Obljubil je, da bode jemal v delo v prvi vrsti domačine, za temi šele tujce, a vendar državljane. Dolžnost vsakega treznega mislečega meščana je, da podpira domačino, kateri je gotovo bolj

več nego tujec. Denar, kateri se izda, ostane v domačih rokah. Naša mestna občina bode gotovo podpirala domačo obrt. Od mestne občine je odvisen obstanek novega stavbnega obrtnika, njej sami bode pa tudi v veliko korist, ako ima pri stavbnih zadevah na razpolaganje zidarskega veččaka domačina. — Zadnje čase se je storilo za olepšanje mesta več nego preje pol stoletja. Vsa čast gre v tej zadevi v prvi vrsti gospodu županu in njegvi namestniku, katera delujeta pošteno in za mestne koristi. Razen teh delajo marljivo dobro izbrani občinski odborniki. S tem delovanjem so pa tudi združeni stroški posameznikov, kajti marsikateri se mora povdreti stav. predpisom in drugim napravam v sanitetnem oziru, valed česar je upati boljše prihodnosti v našem mestu. Ne bomo nametaval, kaj vse se je storilo v kratkem času, kajti že sam vodovod je dovolj uspeha marljivega delovanja, čaka rešitve še marsikatera koristna naprava, predvsem klavnica. Kaj vse se zdaj lahko spuje in razproda v mestu kot pristno blago po redni ceni, dasi je isto iz sanitetnih ozirov prepovedano. Dovaža se razno sveže meso od onostran Gorjancev, iz okolice, kjer se kolje brez pravega nadzorstva. Zatem čaka rešitve dekliska šola, ugodnejša deška šola, ženska bolnica, kanalizacije in druge koristne naprave. Vkljub ogromnim stroškom, ki jih je dozdaj imela občina, se niso doklade zvišale. Nasprotno se zagotavlja, da bo možno v prihodnje iste znižati. To so pač zopet zasluge občinskega sveta in župana, g. pl. Sladoviča. Želeli bi bilo pač, da zamore naš občinski zastop doseči svoj cilj, da mu vlada prisloži na pomoč s prepotrebno železnično zvezjo od Novega mesta preko Gorjancev v Belo krajino. To bi bilo gospodarsko važno že valed izboljšanja vinarstva, ogromnih zakladov premoga in osebnega prometa z bližnjimi Hrvaško. Pogrešamo tudi industrijalnih podjetij, katera bi brez dvoma dobro uspevala v dobrem prometnem razmerju, ker je zdaj, ko se vračajo Dolenjci iz Amerike, nekaj več delažljivega ljudstva. Boljša prometna sredstva bi marsikatega našincev, ki je v Ameriki obogatel, napotila k stvaritvi industrij.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 1. marca.

— 70letnica slovenskega mecena.

V nedeljo, dne 6. marca slavi gospod Josip pl. Gorup, veletržec na Rki, poštvovalni slovenski rodoljub, svoj 70. rođ. Velike zasluge tega odličnjaka so znane vsej slovenski domovini; zlasti pa za Ljubljano je storil z radodarno roko toliko, da ga je občinski svet v svoji seji dne 28. decembra 1888 v znamenje zahvale našega glavnega mesta imenoval častnim meščanom. Cesar mu je ob 50letnici svojega vladanja podelil Franc Jožefev red, lani pa plemstvo z naslovom pl. Slavinski. Znano je, da je Gorupova zasluga, da se je odpravila iz sredine mesta deželna bolnišnica; s tem je izzval na njenem mestu iz tal najlepši del moderne Ljubljane. Občini je podaril Gorup obenem velik del sveta v mestu ter se je s skupiškom parcelovanega zemljišča pridobil fond za zgradbo cesarja Franca Jožefa I. mestne višje

Dalje v prilogi.

Pod novim orlom.

Zgodovinska povest.

Tretji del.

XX.

»La grande armée« je prodirala počasi, a ne da bi naletela na odpor proti osrčju Rusije. Ves svet se je svedel velikega pomena te vojne in tudi v Iliriji so dobro čutili resnost časa. Narodova duša je drhtela kakor v tajni slutnji, ki časih obide človeka pred znamenitimi dogodki. Vobče se je mislilo, da ostane Napoleonu sreča tudi v tej vojni zvesta, zlasti so bili o tem prepričani Francozi, ali tuintam so bili tudi ljudje, ki tega niso verjeli in eden izmed teh je bil tudi Andrej Kopitar.

Kmalu po odhodu ilirskega vojaštva, namreč 15. julija 1812, je »Télégraphe« priobčil alijanočno pogodbo med Francijo in med Avstrijo ter med Francijo in med Prusko. Francozi so to pogodbo pozdravili z veliko radostjo, saj so v nji videli jamstvo, da bo Rusija premagana. Slovencev pa ta pogodba ni razveselila, kajti z njo se je Napoleon definitivno

odpovedal nameri, združiti s Ilirijo slovenski Balkan, in je pred vso Evropo sajamčil integriteto Turčije. In to je sбудilo trpka čutila pri onih, ki so se spominjali dneva, ko je bil Napoleon v Ljubljani in prokoval Slovencev slavno prihodnost, slovensko državo, segajočo od tiroleške meje do Carigrada. Sicer je marsikdo uvideval, da so Napoleona prisilili v to odpoved višji oziri, ali človek je že tak, da nad svojimi koristmi ne pozna nikakih višjih oziror, in kakršni so posamezniki, taki so tudi narodi.

Kopitarju pa so se prijatelji dučili, kajti zavzemal je v tem oziru drugačno stališče, kakor drugi Slovenci.

— Danes je jugoslovanska država še nemogoča, je razlagal Kopitar v B židovi gostilni, ker bi ji prvi večji vihar naredil konec. Jugoslovani še nismo za to sposobni. Vsaka stvar potrebuje svoj čas do dozori, in tudi narodi postanejo šele časoma zreli za velike naloge. Uda naša je v naših lastnih rokah — če bomo sposobni, ustvariti si veliko in močeno domovino, si je tudi ustano-

vimo — naj že Napoleon zmaga ali naj bo premagan.

Alijančna pogodba med Francijo in med Avstrijo je posebno razveselila generalnega guvernerja grofa Bertranda. Smatral jo je za zagotovilo, da Avstrija ne misli več na pridobitev Ilirije in istega mnenja so bili tudi drugi francoski funkcionarji, izvzemši le tiste, ki so imeli boljši pogled v dejanske razmere. Ti so pač zapazili, da se je začela duhovščina spet nekam živahneje gibati in pogumnejše nastopati, ali njihova svarila niso dosti zalegla. Vpričo gigantske vojne z Rusijo je francoskim funkcionarjem tudi pošla dovtetnost za malenkostne pojave duhovniške agitacije. Vsi pogledi so bili obrnjeni na Rusko.

Odkar je bil Konrad zapustil Ljubljano, je hodil Kopitar redno vsak dan v Damjanovo hišo vprašat, kaj Konrad piše. Stiril je to peti naj večkrat zaman, kajti Konradova poročila so bila silno redna in naposled so popolnoma izostala. V tem me secu je začel »Télégraphe« izdajati posebna poročila o vojni »velike armade«. Dne 9. avgusta je sporočil o

obnovitvi Poljake. Priobčil je navdušeno pisan članek o tem zgodovinskem dogodku in provzročil med Slovenci nepopisno veselje, ker se je v članku proglašalo, da imajo vsi slovenski narodi pravico do samostojnih narodnih držav. »Napoleon se je odpovedal svojim centralističnim načelom« se je reklo v Ljubljani in kdor je uvideval, kaj to pomeni za Ilirijo in za vse jugoslovanstvo, je bil tega vesel.

Začetkom septembra je prišla v Ljubljano vest o Napoleonovi dne 19. avgusta izvojevani zmagi pri Smolensku. To zmago so v Ljubljani slovesno praznovali. Posebno živahno je bilo v gostilni »Pri hajduku«, ker so hodili tja ne samo prijatelji Francozov, nego tudi pristali Avstrije, oziroma duhovnikov. Med temi je bil tudi odvetaik dr. Repič, pravi zastopnik vseh duhovnikov, ki je postal strašen sovražnik Francozov, odkar so ti začeli duhovnike preganjati zaradi konspiracij in zarot. Tudi ta večer se je dr. Repič znošil nad Francozi in zlasti strupeno obiral prostozidarje. Ko je ponoči šel vinjen domov, je na seda-

liške šole. Gorup je založil vrhu še veliko svoto za ustanova slovenskim deklicam, ki so gojente neke višje dekliške šole v Ljubljani ter ustanovil več velikih ustanov za slovenske vseučilišnike. Z njim na potresno nesrečo v našem mestu je zgradil za uradništvo štiri hiše v ulicah, imenovanih po njem, ter na Rimski cesti. V teh le hišah je 72 stanovanj. Podpiral je narodna podjetja in društva, je žrtvoval velike svote za našo metnost in vedo. Na Rski in v Trstu je oživil tvoril in fundoval več industrijalna podjetja, ki delujejo do danes letja na korist občni blaginji. Je svoječasno tudi marljiv deželni poslanec, zastopnik notranjskih mest in gov. ter kot izborni, podjeten ekonomski vzornik slovenskim trgovcem in obrtnikom. Vedno je in bo imel s seboj Gorup pl. Slavinski od srca in odprte roke za slovenski narod, čigar gospodarsko in kulturno napredovanje pospešiti je njegova najsrčnejša želja. Opozarja svoje prijatelje na 6. marca t. l., izražamo pridušno željo: Ohrani ga Bog in mnoga, mnoga leta zdravega in lega!

— **Dopolnilna deželno-borska volitev** iz kmetijskih okrajev Kranj, Tržič in Škofja Loka na mesto dr. Blejca je razpisana na dan 7. aprila 1904.

— **Bonaventura, kje je božji blagoslov?** Menda nikogar ne preganja božja roka tako, kakor škofa Bonaventuro. Kamorkoli se gane, že mu je nesreča za petami, karkoli stori, se završi z nesrečo! Ubogi, Tone Bonaventura! Zanesli smo se nam, da ne uživa nobenega blagoslova božjega! Da bi pripeljal slovenski narod nazaj h Kristusu kralju, zida na prostnem študentskem polju svoje zavode. Da bi tega ne bil nikdar storil! Zakaj na zavode, dasi so baje osnovani v ime božje, odvisno ne zre, nego božje z dopadenjem, ker bi Kristus-kralj drugače gotovo ne dovolil, da bi škof radi tega podjetja prišel na rob gmojnega propada. Tako pa šiba božja neprestano nesmiljeno tepe ubogega Bonaventuro. Iz gornjegradskega okraja se nam namreč poroča, da je škofu 8. t. m. vzela voda kakih 1000 do 5000 komadov lesa (platanic) in je vrhu tega njegov les še podrl most preko Drete pri Nazarju. Škof je s tem oškodovan, kakor zatrjujejo izvedenci, ako se pošteva, da mora na svoje stroške graditi podrti most, za najmanj 10.000 do 22.000 kron! Ko škof o tej nesreči po ovinkih izvedel — die Čenča mu baje ni nič preročal — ga je pa skoro zadela kap in strašno se je jezil na svojega valpata, ki je to nesrečo zakrivil, ker je bil baje baš o kritičnem času

jem Francovem obrežju padel v Ljubljano in utonil. Drugi dan je kakor ogenj šla po Ljubljani govorica, da so »framazoni« dr. Repiča ubili. Ker trupla ni bilo najti in so duhovniki to govorico razširjali z veliko vneto, so bili ljudje kmalu do skrajnosti razburjeni in so napadli nekega večera celo prostodarsko ložo v reduti. Repičevo truplo so našli šele čez mesec in sedaj se je tudi dognalo, da je mož utonil.

Medtem je bila 7. septembra bitka pri Borodinu. Ruski zapovednik Kutuzov se je s svojo armado umaknil in Napoleon je imel prosto pot v Moskvo. Prišel je tja 14. septembra in dan pozneje je začela Moskva goreti.

V Ljubljani so o dogodkih na bojišču le malo vedeli, samo to, kar je poročal »Télégraph«. Ta je dne 15. oktobra priobčil vest o požaru v Moskvi ali pravega pomena tega požara ni nihče slutil. Tri dni potem je bila v Ljubljani sijajna proslava Napoleonomih zmag in zavzetja Moskve. Bertrand je bil šel čez zimo v Trst in nadomestoval ga je generalni intendant grof Chabrol, ki je dan priredil sijajen banket, v

na ljubavnem potovanju na Dunaju. No, ta jeza in žalost njegove prevečenosti je lahko umljiva, saj 20 000 kron za škofa niso mašje solze! Pravijo, da namestila škof prijeli svojega oskrbnika za odškodnino in ga degradirali. Pošlje ga namreč že spomladi kot podoskrbnika na Vrbovec, oskrbnikštvo gornjegradske graščine pa izroči debelemu »viceovgtu« in malemu bodočemu »davarju« Siglu, ki že delata škofu tri leta tako imenitno graščinske račune, da škof Anton Bonaventura baje niti ne vé, da je že zdavnaj faliten in bi moral napovedati — konkurz! Kaj, ko bi se pristojna oblast začela malo bolj interesirati za graščinske račune — saj je škof lesni trgovec — in ga rešila iz vednih denarnih zadreg s tem, da bi ga prisilila napovedati — bankerot?!

— **Slovenska primorska deputacija pri dru. Koerberju.** Včeraj je bila deputacija, v kateri so bili: dr. Gregorčič, Spinčič in dr. Gregorin, povodom predstojajoče rešitve vprašanja italijanskega vseučilišča pri ministru predstojniku dr. Koerberju. Deputacija je izročila ministru posebno spomenico, v kateri so pojasnjene razne dolgotrajne pritožbe in želje glede slovenskega in hrvatskega šolstva v Primorju. Koerber je izjavil, da je dobro poučen o šolskih razmerah na Primorskem in je deputaciji za gotovil, da bo rešil želje in pritožbe v zadovoljnost Slovencev in Hrvatov.

— **„Motu proprio“.** Piše se pam: Ker je do novega leta predolg, objavim Vam svoje prepričanje. Uverjen sem, da dobim 20 K jaz. Ako bi mi pa sreča ne bila mila, se obvežem priložiti v ta namen še jaz 20 kron. »Narod« dela dobro, ali kaj pomaga, ko ga ravno tisti ne berejo, ki so ga najbolj potrebni. Mala knjižica za 20 ali 25 vin. bi pa prišla med ljudstvo in bi gotovo pomagala, n. pr.: I. Kaj so liberalci (naprednjaki) in kaj je njih namen? II. Kaj so klerikalci? III. Kaj so socialni demokratje? IV. Kaj so anarhisti? V. Ljudska šola. O vsem tem nerod nima nobenega pojma. Vsaj pri nas ne. Ta spis bi moral biti seveda tak, da bi bila kritika od nasprotne strani ne mogoča.

— **Županski stolček v Št. Vidu pri Vipavi.** Katoliški pitjotar Anton Uršič agitira noč in dan ter napenja vse sile, da bi se mu posrečilo zopet zasesti županski stolček v Št. Vidu. Pri agitaciji so mu dobra vsaka sredstva, samo da se zмага. Samoobsebi je umevno, da igra pri tem glavno vlogo njegov splošno znani hudobni jezik. — Mož si misli, mogoče v prihodnji triletni dobi obišče Št. Vid še kaka povodenj ali druga nesreča in pri ti priliki bi se dalo pri razdelitvi pod-

por zopet nekaj tisočakov spraviti v žep, mesto jih razdeliti med najbolj prizadete nesrečneže. Ta vzorni katoličan! — si je opeknel prste pri izdelovanju petjote, ker zasledilo ga je pri tem c. kr. okr. glavarstvo in mu naložilo obdutno globo 200 K. Upajmo, da si bode ta možiček opeknel svoje prste in hudobni jezik tudi pri v tem tednu se v Št. Vidu vršiči občinski volitvi. Šentvidski volilci vsi na nogo ter pokažimo vrata možu, ki je napravil že nebroj zla v Vipavski dolini.

— **Občinske volitve v Trnovem.** Mnogo let je bila trnovska občina v klerikalnih rokah. To je bilo tedaj, ko je v Traovem rogovilu — Žrtv razmer. Klerikalci so bili neomejeni gospodarji v občini in bi je ne bili nikdar izgubili, da so količkaj pošteno in dostojno delali. Toda njih počenjanje je naposled presedalo še klerikalcem in tako se je zgodilo, da je pri zadnjih volitvah dobila napredna stranka večino. Upravljala je občino vestno in dobro, in če so pri sedanjih volitvah klerikalci zopet dobili večino, je to pred vsem pripisati neznanski agitaciji posurovelih duhovnikov. Če je še kaj pravice v Avstriji, mora kaplan Oranič biti za pr. Klerikalci se svoje zmage silno vsele. Naj bo — danes meni, jutri tebi! Pride že dan plačila. »Slovenec« tudi napada naprednjake, ki nečajo dajati sovražnikom zaslužka. Svoj čas je v Ljubljani neki uslužbenec »Katholische Buchhandlung« volil z napredno stranko in klerikalci so ga nemudoma odpustili in spravili ob kruh. In ošabno so rekli: Kdor naš kruh je, mora z nami voliti; mi ne bomo gadov na svojih prsih redili; dosti je ljudi, ki so našega mišljenja, zakaj bi ne dali tem zaslužka, namesto da ga dajemo nasprotnikom. Takih in podobnih besed so imeli vse polno in jih imajo vedno, ker se strogo drže načela, da ne dajo nikomur zaslužka, kdor ni njihov, in da je vsakega političnega nasprotnika gospodarsko uničiti. V Trnovem so to najbolje občutili naprednjaki in zato »store popolnoma prav, če se ravna po izgledu, ki jim ga dajejo klerikalci.

— **Zanimiv mož.** Učitelj na ljubljanskem učiteljskišću R. Peerz je zanimiv mož. »Slovenec« poroča o njem, da je imel včeraj shod v Trstu, kjer seje neko nemško učiteljsko društvo. Zanimivo nam tem je le, da je Peerz tako hudo bolan, daje zaradi te hude boleznini moral iti na dopust v Opatijo. Bolan je tako hudo, da ne more poučevati — agitira pa lahko in prireja shode. Res zanimiv mož!

— **Učiteljska vest.** Na mesto učiteljice gđ. Mehle, ki je poklicana suprirat na c. kr. vadnico v Ljubljani, je c. kr. okr. šolski svet ljubljanske okolice imenoval za provizorično učiteljico v Šmartnu pod Šmarno goro gđ. Ano Wester, dozdaj učiteljico v Polhovem Gradcu.

— **Repertoire slovenskega gledališča.** Danes se igra velika drama »Vstajenje« po L. Tolstega slavnom romanu. Glavni vlogi igra gđ. Ruckova in g. Čonsky. — V četrtek se poje tretjič komična opera Iv. Straussa »Cigan baron«. — Prihodnja operna noviteta bo Anberjeva »Nema iz Portičev, drama pa se uč. Sijamčkov znamenito, tudi v Berlinu sijajno vspelo drama »Jiny vzduch«.

— **Veliki koncert „Glasbene Matice“** v soboto, 12. marca bo velepomembna za razvoj naše domače, izvirne slovenske glasbene produkcije. Izvajala se bodo v koncertu večinoma domača, najnovejša in izvrstna umetniška dela slovenskih skladateljev!

— **XX. letni občni zbor slovenskega društva „Slavec“.** V soboto zvečer je imelo pevsko društvo »Slavec«, znano kot eno najagilnejših ljubljanskih in slovenskih društev vobče, v gostilni »Pri zlati ribi« svoj XX. letni občni zbor. Predsednik, g. Ivan Dražil, je podal, otvoril zborovanje, v svojem govoru kratko sliko o delovanju društva v pretekli 20letni dobi njegovega obstanka. »Slavec« je izšel iz socialno-

demokratskega pevskega društva, ker so njegovi slovenski člani uvideli, da se v imenovanem društvu ne goji slovenska pesem tako, kakor bi bilo treba in kakor bi to zahtevala narodna čast in narodni ponos. Društvo »Slavec« se je takoj postavilo ob svoji utemeljitvi na strogo slovensko narodno stališče in si nadelo kot svoj izključni smoter gojitve slovenske pesmi. Temu svojemu cilju je »Slavec« vedno ostal zvest in vselej visoko dvigal trobojni prapor slovenski. V nadaljnjem govoru se je predsednik spominjal v prisrčnih besedah umrlih utemeljiteljev, članov in podpornikov: gg. Fr. Ks. Souvana, Fr. Sirnika, J. Gika, J. Zabukovec in Fr. Rozmana, in se zahvalil ljubljanskemu časopisu za blagohotno objavljanje društvenih vesti. Nato je poročal tajnik g. Jos. Rus o društvenem delovanju v preteklem letu. Iz obširnega, temeljito sestavljenega njegovega poročila posnemamo, da je imelo društvo 19 častnih članov, 24 utemeljiteljev, 203 podpornike in 56 izvršujočih članov. Društvo je priredilo preteklo leto štiri izlete, izmed katerih je najbolj uspel izlet v Selee k slavnosti pevskega društva »Ratitovec«, običajno predpustno maskerado in je sodelovalo pri prireditvah raznih prijateljskih društev. Odbor je ukrepal o društvenih zadevah in potrebah v 37 sejah. »Slavec« je dobil lanskega leta novega prevodjo v osebi g. Pavla Gorupa, ker je prejšnji dirigent g. H. Benišek, ki si je za društvo pridobil mnogo zaslug, radi preoblitve z delom moral pustiti svoje mesto. Društvo mu je priredilo v slovo častni večer. Društvo je sklenilo, da bo jubilej svoje dvajsetnice z ozirom na druge velike slavnosti, katere se bodo letos priredile v Ljubljani, slavilo v ožjem svojem krogu, a se bo tembolj pripravljalo na svojo petindvajsetletnico. Blagajnik g. Drag. Puc je izkazal, da je imelo društvo skupaj 8314 K 26 v. denarnega prometa in sicer 4757 K 42 v. dohodkov, 3556 K 84 v. pa stroškov, torej čistega prebitka 1200 K 58 v., v celem pa 2190 K premoženja v denarjih. Ko je g. V. Kopitar poročal v imenu preglednikov, da so vsi računi pravilni in blagajnik v najlepšem redu, je sledila volitev novega odbora. Volilo se je z listki. V odbor so se volili gospodje: Ivan Dražil za predsednika, Val. Kopitar za podpredsednika, J. Gross za tajnika in J. Vehar za blagajnika; za odbornike pa gg. E. Stuchly, D. Puc, Fr. Oblak, V. Poženel in J. Rus. Za preglednika sta bila izvoljena gg. Jos. Senčar in J. Sever. — Na predlog g. pevovodje P. Gorupa je občni zbor sklenil, da si društvo nabavi nov glasovir in da se uvedejo za društvenike nove čepice. Na predlog g. J. Senčarja se je še sklenilo, da podari društvo iz svojih sredstev družbi sv. Cirila in Metoda 20 K, na kar se je občni zbor zaključil.

— **Muzejsko društvo za Kranjsko** je imelo sinoči pod predstvom deželnega šolskega nadzornika Levca svoj občni zbor. O društvenem delovanju je poročal tajnik prof. Komatar, ki se je spominjal umrlega prof. Rutarja. Društvo ima enega častnega člana, 2 dopisujoča in 193 rednih članov; povrh je na »Izvestja« naročenih 37 oseb. »Mitteilungen« pa imajo dva naročnika. Muzejsko društvo zamenjava svoje publikacije s 138 društvi. O društvenem denarnem stanju je poročal prof. Pajk. Dohodkov je bilo 2295 K 58 h, stroškov pa 2153 K 80 h. V odbor sta bila izvoljena prof. Milan Pajk in kaplan Ivan Steska. Uredništvo »Mitteilungen« je na mesto prof. dr. Gratzya prevzel prof. Komatar.

— **O razstavi slovenskih umetnikov**, zruženih v »Vesnie« na Dunaju, priobčije »Die Zeit« vrlo simpatično oceno. Predvsem se zelo pohvalno omenja Jos. Plečnika, o katerem pravi kritik, da bi bil poklican »postaviti krščansko umetnost na modernim temelji«. Takisto pohvalno se tudi še omenjajo Grohar, Jakopič, Jama, Sternern, Vesel, Žmikec in Berneker.

— **Važna razsodba o učiteljski pokojnini.** Pri Sv. Petru na Štajerskem je predlanskem umrl učitelj Schinner po 13 letnem stalnem službovanju. Deželni šolski svet je določil vdovi 800 K pokojnine, obema otrokoma pa po 160 K vzgojevalnine. Na pritožbo deželnega odbora je razsodilo na učno ministrstvo, da sme pokojnina vdove z vzgojevalnino otrok znašati le toliko, koliko bi dobil pokojnik pokojnine ob času nje gove smrti. Ker pa bi bil pokojnik po 13 letih dobil pokojnine le 828 kron, prisojilo je ministrstvo to svoto tudi vdovi, za pokojni o 800 kron, za vzgojevalnino pa obema otrokoma 28 K na leto. I rotu temu se je pritožila vdova na upravno sodišče, ki je tudi razveljavilo ministrsko razsodbo in sicer na podlagi državnega zakonika iz leta 1896, ki pravi: »Vzgojevalnina za vse otroke sme presegati svoto, ki jo dobiva za pokojnino in ravnotako ne smeta

vzgojevalnina otrok in pokojnina vdove presegati normalne pokojnine pokojnikov.« Pod »normalno pokojnino« pokojnikov« pa si je mogoče misliti le resnično pokojnino, ki jo je ob smrti užival. Kaj drugega pa je, ako je učitelj umrl v aktivni službi, ko bi bil še imel pričakovati zvišanja dohodkov. V tem slučaju se določi vzgojevalnina poljubno.

— **Društvo svobodomiselnih akademikov »Sava«** na Dunaju priredi svoj VI. letni občni zbor dne 4. sušca v restavraciji »Zum Magistrat«. — Svobodomiselni slovenski gostje dobro došli!

— **Podporno društvo za slov. visokošolce v Pragi**, ki je bilo v prvih dveh letih svojega obstanka mnogemu slovenskemu visokošolcu izdatni in najbolj zanesljivi vir dohodkov za skromno življenje ter mu s tem zagotovilo redno nadaljevanje študij, čbada se na slovenske rodoljube z vjudno prošnjo, da mu blagovolje namenjene podpore čim preje poslati, ker bi bilo sicer prisiljeno radi nedostatka sredstev ustaviti svoje redno delovanje ter prošnje vrednih in potrebnih prosilcev neugodno reševati. Redni mesečni izdatki znašajo 150—200 K, dohodki pa so bili v minulih mesecih tako neznatni, da je odbor prisiljen, prijatelje društva in vseučiliščne mladine ter bivše podpornike tem potom opozoriti na sedanje društvene neugodne gmojne razmere. Za odbor: Fr. Tomšič, predsednik; Jos. Germ, tajnik.

— **Nesreča.** V Litiji je 70letni berač Janez Sunc, padel po stopnicah in obležal mrtev na tleh.

— **Mačeho poskusil umoriti.** V Trstu je neki Leopold Šferca poskusil umoriti svojo mačeho. Napadel jo je in jo zabadel, potem se pa sam javil policiji.

— **Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.** Karol Salmič je tožen radi težke telesne poškodbe. Star je 33 let, pristojen v občino Leskovec. Toženi se izgovarja, da je bil toliko pijan, da ni vedel, kaj da dela. Sodni dvor je sklenil, da se zaslišijo v to svrhu priče in preloži obravnavo. — Matija Gonde iz Broda in Alojzij Butara sta streljala zajce. Ta dva sta stara lovska tatova; bila sta že večkrat kaznovana. Zagovarjata se izvrstno; šla sta le šoje streljat. Šla sta pa v gozd za to, da bi kupljeno puško poskusila, če dobro nese. Priča Anton Andrejaš pa izpove, da je videl pri toženem dva zajca. Taisto potrdi gozdni čuvaj Simon Zorko s pristavkom, da je obadva v gozdu videl s puško na rami. Kradla sta pa tudi v župnišču. Kradla sta deske. Obsojen je bil Matija Gonde na 6 mesecev, Alojzij Butara na 3 mesece težke ječe. — Zaradi javne posilstosti in bogokletstva je bil sojen že opetovano kaznovani Viktor Jančigar. Ta je preveč pil jeraš, se toliko napil, da trdi, da nič ne ve kaj je govoril. S polenom je razbijal po oknih pri gospodarju Strumbelju. V hiši bili so mali otroci, ti so se jako prestrašili, ko je skozi okno vrzel poleno in izustil grdo bogokletje. Franc Strumbelj izpove, da je Jančigar pobil 14 šip; izpove pa tudi, da je Viktor Jančigar klical: »Hudič pridi ven, luč ugasni, imaš kaj korajžje, moramo iti po hudiča, da bode bog erknil.« Jožefa Mežnariča iz Malega Lipovca pa pove, da bi bil toženi moral njej več vreč moke pripeljati. Konji so privozili pred hišo sami. Voznik je ležal na vozu in spal. Vzeli so ga pijanega z voza; ko se je prebudil, začel se je kregati z gospodarjem, vzal mesarico in si hotel sam sebi prste na rokah posekati. Preprij je pa še hujši postal, ko mu je gospodar rekel: »Tebi ne pristojajo konji, marveč osli.« Toženi je pobožen fant, a vendar je klet tako, da so se s ljudjem lasje jezili. Marija Strumbelj je ležala takrat v otroški postelji, a slišala natančno grdo preklinjanje. Toženi je zahteval, da se morajo takoj ugasniti luči. Amalija Avber pa izpove, da so toženega iz voza potegnili kot prašiča. Slišala je pa pozneje vpti: »Ves Ajdovec mora hudič vzeti!« Franc Longar potrudi, da so toženega ženske pripeljale pijanega v sobo. Bil je pijan, in začel takoj razbijati. Tri druge priče so tudi potrdile, da je bil Jančigar zelo pijan, a ne toliko, da bi se ne zavedal svojega dejanja. Obsojen je bil na 8 mesecev. — France Čvetač iz Dolnjih Zilj je leta 1898 šel v Ameriko, ne da bi zadostil vojaškim zakonom. Prihranil si je 1000 kron. Domov prišedši se je zgasil pri županstvu Vinica sam. Obsojba je bila 7 dni zapora.

— **Izpred tukajšnega porotnega sodišča.** Na zatočni klopi je sedela včeraj nepopoljšljiva tatice, Marija Neuhod, rojena Bokal, po domače Rajhmanova iz Velikega vrha pri Litiji. Z 18. letom je začela svojo tatinsko kariero; nič manj kakor 15 let je prebila radi raznih tatvin v ječi; vrh tega je bila 4 in pol leta v Langovcu v prisilni delavnici. V Ljubnem na Štajerskem se je poročila s tovarniškim delavcem Karolom Neuhodom, a ta jo je ostavil, ko je izvedel, kako

Proti kataru se uporablja najnovejši eter „Forman“, ki so ga že pogosto zdravniki spoznali za idealno delujočo zdravilo proti nahodu. „Forman“ je z mentolom klorovani eter menthila. Za lažji nahod naj se uporablja „Formanova bata“ (pušica 40 vin.), za hujši nahod pa „Formanove pastile“ (75 vin.) za vdihavanje s pomočjo vdihavalne steklenice. Učinek je fantastičen, čudovit in zlasti v početku nahoda presenetljiv. „Forman“ se dobiva v vsaki lekarni. I 508-3

ALBOFERIN

redilno in krepilno sredstvo.
Redi kri, jači živce, pospešuje slast do jedi.
Klinično preizkušeno; odlični zdravilni ga priporočajo za slabokrvne in prebolele ljudi in slabotne otroke.
Na prodaj po vseh lekarnah in drogerijah, kot prašek 100 gr K 5-; v tabletah 100 kosov K 150 in v čokoladnih tabletah 100 kosov K 180. Poslednje nalašče za otroke. 2998-3.
Vprašajte svojega zdravnika.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 25. februarja: Marija Presker, gostija, 82 let, Sredina št. 12, pljučnica. — Ema Marija Kauth, usmiljenka, Poljanska cesta št. 28, kostna gniloba. — Ana Wirth, šivilja, 26 let, Sv. Petra cesta št. 40, božjast.
V deželni bolnici:
Dne 19. februarja: Franc Marn, dni- nar, 51 let, jetika.
Dne 21. februarja: Marija Simončič, grašonskega uslužbenca hči, 16 let, srčna hita. — Rozalija Ana Cingl, usmiljenka, 65 let, vnetje vratne sleze.
Dne 23. februarja: Peter Benedičič, pekovski pomočnik, 30 let, jetika.
Dne 24. februarja: Julija Peretton, delavčeva žena, 21 let, oteklina. — Ludovik Westrer, zasebni uradnik, 67 let, božjast.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dunaj. borze 29. februarja 1904.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	99 25	99 45
4 1/2% srebrna renta	99 10	99 30
4% avstr. krona renta	98 40	99 60
4% zlatna	1 8	118 20
4% ogrska krona	98 90	97 10
4% zlatna	116 65	116 85
4% posojilo dežele Kranjske	100	100 75
4% posojilo mesta Spiljet	100	100
4% Zader	100	100
4% bos-herc žel. pos. 1902	99 90	100 25
4% češka dež. banka k. o.	100	100 10
4% ž. o.	100	100 40
4% zst. pismagal. d. hip. b.	101 50	102
4% pešt. kom. k. o. z		
4% 10% pr.	105 40	106 40
4% zast. pisma Innerst. hr.	100	102
4% ogrske cen.		
4% dež. hr.	100	101
4% z. pis. ogr. hip. ban.	100	101
4% obl. ogr. lokalnih železnice d. dr.	100	101
4% obl. češke ind. banke	100 50	100 70
4% prior. Trst-Poreč lok. žel.	98 50	98 50
4% prior. dol. žel.	99 50	100
4% juž. žel. kup. 1/2% 1/2%	296 35	298 35
4% avst. pos. za žel. p. o.	101	101 90

Srečke	1884	1885
Srečka od 1. 1884	182	192
" " 1884/1	150 60	151 60
" " 1884	56	281
" tizske	161	163
" zem. kred. I. emisije	240	300
" II.	284	290
" ogr. hip. banke	262	267
" srbske & frs. 100	90	92
" turške	114 75	115 75
Basilika srečke	20 75	21 75
Kreditne	453	463
Inomoške	81	85
Krakovske	78	83
Ljubljanske	66	71
Avst. rud. križa	51	53
Ogr.	28 90	29 90
Rudolfove	65	69
Salcburške	77	81
Dunajske kom.	500	510

De'nice.	74	75
Južne železnice	629 75	630 75
Državne železnice	1602	1612
Avst.-ogrsk. bančne delnice	626 25	627 25
Avst. kreditne banke	735	738
Ogrske	248	250
Živnostenske	640	660
Premogovop v Mostu (Brüx)	391	392
Alpske montan	182 3	183 3
Praške žel. ind. dr.	450	451
Rima-Murányi	370	372
Trbovjske prem. družbe	140	142
Avst. orožne tovr. družbe	141	145
Češke sladkorne družbe		

Valute.	11 33	11 37
C. kr. cekin	19 08	19 10
20 franki	23 47	23 53
Sovereigns	21 98	24 06
Marke	117 27	117 47
Laški bankovci	94 3	94 50
Rubli	253 50	254 25
Dolarji	4 94	5

Zitne cene v Budimpešti.

Dne 29. februarja 1904.

Termin.	za 50 kg K 8 84	8 86	8 84	8 86
Pšenica za april	50	50	50	50
" okt. 1903	50	50	50	50
" april	50	50	50	50
Koruzja maj 1904	50	50	50	50
Oves maj	50	50	50	50

Efektiv. nespremenjeno.

Častite naročnike „Slovenskega Naroda“, katerim poteče koncem tega meseca bodisi mesečna ali četrtletna naročnina, prosimo vljudno, da nadaljno naročitev kar najpreje ponovijo, da jim pošiljanje lista ne prestane.

Meteorologično poročilo.

Stina nad morjem 300 m. Srednji srednji tlak 755.0 mm

Febr.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C.	Vetrovi	Nebo
29.	9. zv.	730.2	-0.5	sr. jvzhod	oblačno
1.	7. zv.	727.9	-0.8	sl. svzhod	oblačno
2.	8. pop.	727.1	1.2	sl. jug	oblačno

Srednja včerajšnja temperatura: -0.6°, normale: 1.3°. Dobrina v 24 urah: 3.3 mm.

Zahvala.

Ob boleznih in smrti predrage naše soproge, hčere, sestre in avakinje, gospe

Ivane Sitar roj. Majdič

došlo nam je od prijateljev in znancev toliko blagega sočutja, da se za vso to blago naklonjenost najtopleje zahvaljujemo. Posebno se zahvaljujemo domačemu č. g. župniku za tolažilne obiske, tiskalnemu g. okrož. zdravniku za njegov trud in skrb ob bolezni, prečistitim gg. duhovnikom za spremstvo, gg. pevcem za ganljive žaostinke in vsem, ki so predrago ranjko spremili na zadnji poti. Toplice, 28. februarja 1904.

594

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za mnoge dokaze prisrčnega sočutja povodom nenadne smrti našega nepozabnega soproga, oziroma brata, svaka in strica, gospoda

Riharda Šeber-ja

lastnika tiskarne

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu izrekamo tem potomcem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, dalje vsem cenj. darovalcem krasnih vencev najiskrenejšo zahvalo. Zlasti pa se še zahvaljujemo vsem slav. postojanskim društvom, katera so se udeležila korporativno z zastavami ter „Godbenemu društvu“ in slav učitelstvu za spremstvo s šol mladino. Dalje vsem p. n. gg. uradnikom ter gg. pevcem za njih ganljivo petje, kakor tudi vsem drugim udeležencem za tako častno spremstvo. Postojna, 29. februarja 1904.

599

Žalujoči ostali.

VABILO

na

redni občni zbor

Slov. posojilnice in hranilnice

v št. Jerneju

registrirane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bode vršil

v nedeljo, 13. sušca 1904

ob 3. uri popoldne

v občinski hiši.

VSPORED:

- 1.) Poročilo načelstva in nadzorstva.
- 2.) Odobritev računov za l. 1903.
- 3.) Volitev načelstva.
- 4.) Volitev nadzorstva.
- 5.) Slučajnosti.

K obilni vdeležbi se vabijo vsi člani.

Načelstvo.

Št. Jernej, 29. februarja 1904.

Angeljnovi milo
Marzeljsko (belo) milo.

Elegantno meblirana

mesočna soba

v pritličju s posebnim vhomom se odda s 1. marcem v Gosposkih ulicah 15. Natančneje se poizve istotam v pisarni, levo. 584-2

Ravnokar so izšli

zemljevidi

rusko-japonskega bojišča

v zalogi tiskarne

J. Blasnik nasled. v Ljubljani.

Cena 20 vin. za komad, po pošti 26 vin. Dobiva se v tiskarni in vseh knjigarnah.

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomije i. t. dr. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljši in najtršejši izdelek Največja prihranitev goriva. Specijalitet: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti doposlani znamki. 543-2

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“

S. Goldschmidt & sin

Wela 18, Gorenje Avstrijsko.

Poskusite

Varstvena znamka.

Ogreva in oživila telo, Budi tek in prebavo, Daje dobro spanje.

Lastnik: 5-49

EDMUND KAVČIČ, Ljubljana.

Vzorci se radovoljno dajejo brezplačno.

Oton Zupančič

2-26

Čez plan.

To najnovejšo knjigo Zupančičevih poezij je pozdravila kritika zelo radostno in jo ocenila izredno laskavo. „Zlato knjigo“ moderne slovenske lirike jo naziva kritik Sever v „Slov. Naroda“, pa tudi Slovenec ter „Dum in Svet“ sta priznala Zupančiča brez vsega pridržka za največji lirski talent med sodobnimi slovenskimi pesniki. Ta soglasna ugodna sodba sicer tako nasprotujočih si listov pač neoporečno dokazuje, da se je porodilo na polju naše lirike nekaj res nenavadnega, nekaj takega, kar sili tudi nasprotnika, da to prizna hoté, nehoté.

Dobiva se v založništvu

Lav. Schwentner-ja

v Ljubljani

broš. po 2 K, s pošto po 2 K 10 h; v pantoon-izdaji po 3 K, s pošto po 3 K 10 h.

Lepo stanovanje

se odda za 1. maj. 357-21
J. J. Naglas, Turjaški trg št. 7.

Velika klet

novozgrajena, suha, svetla in zračna (transito) v bližini državnega kolodvora, pripravna za špecerijsko blago kakor tudi za vinskega trgovca, se da v najem.

Več se izve pri lastniku v Šiški, Kolodvorska cesta št. 181. 598 1

Mednarodna panorama.

Ljubljana, Pogačarjev trg.

Tekoči teden:

Visoka Tatra

in Galicija.

„Škrat“

edini slovenski humoristično-satirični tednik, ki prinaša izključno originalne slike.

Izhaja v Trstu vsako soboto.

Naročnina za vse leto 6 K, za pol leta 3 K. Posamezne številke se prodajajo po 10 stotink.

Zahtevajte brezplačne številke na ogled!

Zaradi preselitve iz Ljubljane

se odda 589-2

elegantno in vendar ceno

stanovanje

obstoječe iz 3 sob, kuhinje in posebnega vrta s paviljonom v hiši, Kuhnova

cesta št. 21, zraven domobranske vojašnice

takoj ali s 1. majem t. l.

Vpraša naj se v hiši v I. nadstropju.

Dobro idoč

HOTEL

z devetimi sobami za prenočišče in fino urejenimi sobami za goste

se takoj odda

pod jako ugodnimi pogoji na račun ali v najem. — Več se izve pri lastnici

596-1 Antoniji Paučič v Rudolfovem.

Ustanova za realce.

Pri ljubljanskem mestnem magistratu je izpraznjeno

eno mesto cesar Franc Jožefovih ustanov za realce v znesku 100 K na leto.

Do te ustanove imajo pravico v Ljubljano pristojni ali, ko bi takih prosilcev ne bilo, na Kranjskem rojeni revni dijaki, ki obiskujejo c. kr. višjo realko v Ljubljani.

Prošnje za podelitev te ustanove je vlagati opremljene s potrebnimi dokazili do 20. marca letos pri šolskem ravnateljstvu.

Mestni magistrat v Ljubljani

dne 20. februarja 1904.

Mesečna soba

s hrano, v prvem nadstropju, z razgledom na ulico in posebnim ubodom se odda s 1. marcem na Starem trgu št. 28. 529-3

Deček

star 15 let, s 3 razredi ljudske šole, želi vstopiti v učenje h kakemu rokodelskemu mojstru.

Natančneje pojasnila daje mestno županstvo v Id.iji. 578-2

Išče se lepo opravljena

soba

s posebnim vhomom, v bližini Marijinega trga, ako mogoče tudi s hrano. 574-3

Ponudbe naj se blagovolijo poslati pod „Solidno“ poste restante.

Hišnik

(Hausmeister)

s stalno službo, katerega žena bi opravljala posel hišnice, se sreime proti mali mesečni plači in prostemu stanovanju. 573-2

Natančneje v mestni posredovalnici za delo in službe, Mestni trg št. 27.

Dobro vpeljana

gostilna in prodajalna

v lepem kraju na Gorenjskem, kjer se nahaja posebno poleti veliko tujcev, se odda takoj v najem.

Vpraša se pri upravnistvu „Slov. Naroda“. 593-1

Iz proste roke prodam takoj

lično hišo

v Jenkovih ulicah in enonadstropno mizarsko delavnico, katera se lahko priredi za stanovanje. Zraven je majhen vrt in dvorišče. Pod zelo ugodnimi pogoji.

Natančneje se izve pri podpisnem lastniku 565-2

Simonu Praprotniku

mizarskemu mojstru

Ljubljana, Jenkove ulice št. 7.

V najem

se oddajo takoj:

gostilniški prostori z vrtom in salonom.

2 stanovanji, vsako z dvema sobama in pritliklinami.

1 stanovanje s 4 sobami vse to v prej Weiserjevi hiši na Tržaški cesti št. 21 (nasproti c. kr. tobačni tovarni).

Več se izve v pisarni odvetnika dr. D. Majarona v Ljubljani (pri justični palači). 553-2

Gospodična

z dolgoletnimi izpričevali kot blagajničarka, z višjo šolsko izobrazbo, želi svoje dosedanje mesto premeniti ter vstopiti

kot blagajničarka

v kavarno ali trgovino v kakem mestu na Kranjskem, Spod. Štajerskem, sploh med Slovenci. Ista je popolnoma zmožna slovenskega, hrvarskega in nemškega jezika. Lepa pisava, dobra računarica. — Nastop službe je mogoč po 20. marcu t. l.

Ponudbe pod „V. M. 200“ na upravnistvo „Slov. Naroda“. 595-1

sta najbolj koristni stediini mil

za hišno rabo!

Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila

Pavel Seemann

Ljub

Isved iz voznega reda.

ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA ČEZ TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Kain-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 3. uri 56 m popoldne osonni vlak v Trbiž, Smohor, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vare, Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago (direktni voz I. in II. razr.), Lipako, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osonni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo (direktni vozovi I. in II. razreda Trst-Monakovo). PROGA V NOVOMESTO IN V KOČEVJE. Osonni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto, Stražo, Toplice, Kočevje ob 1. uri 5 m popoldne: istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novomesto, Kočevje. PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost, Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Isl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljak (direktni vozovi I. in II. razreda Monakovo-Trst). — Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osonni vlak z Dunaja čez Amstetten, Lipsko Prago (direktni vozovi I. in II. razr.), Francove vare, Karlove vare, Heb, Marijine vare, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osonni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Smohora, Celovca, Pontabla, čez Selzthal iz Inomosta v Solnograd. PROGA IZ NOVEGAMESTA IN KOČEVJA. Osonni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE dr. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih, samo oktobra. — PRIHOD V LJUBLJANO dr. kol. IZ KAMNIKA. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih in 2amo v oktobra. Čas pri- in odhoda je označen po srednjeevropskem času, ki je za 1 s min. pred krajevnim časom v Ljubljani.

DRAGOTIN PUC

tapetnik in preprogar

Dunajska cesta št. 18

izvršuje vsa tapetniška dela ter ima v zalogi vse vrste stroške spadajoče predmete lastnega izdelka.

Vodja ljubljanske podružnice pohištva prve kranjske mizarke zadruge v št. Vidu nad Ljubljano.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja

v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

Filijalka:

Resljeva cesta št. 7

priloga:

Najboljše urejeno zalogo različenega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, bilježnic, črnila itd.

Dinastijske, Avstrijske, godovine za ljudske škole.

Nastenske table za črtilo, čisto računalno.

Šolske knjige za ljudske škole.

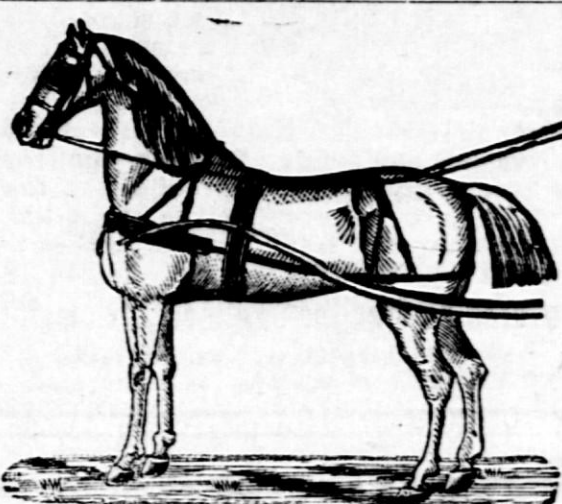
Mollitvenike v raznih vezeh.

Tiskovine za gospode odvetnike in c. kr. notarje.

Kipe slovenskih literatov.

Razno galanter. blago itd.

Nizke cene, točna in solidna posredstva.

JOSIP STUPICA

Jermenar in sedlar

v Ljubljani, Prešernove ulice št. 5.

Priporočam svojo zalogo najrazličnejših

konjskih oprav

katere imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge konjske potreščine.

— Cene nizke. —

3. ogastvo las

z lasnim cvetom in pomado „Linge Long“ po 1 K;

isernati zobje

„Mentholl“ — isto vodo in zobnim praškom po 1 K 60 h;

lepota polti in telesa „Aida“ milom: cvetlično 60 h, cream 1 K.

Dobiva se le v

Orlovi lekarni

Mr. Ph. Mardetschläger, kemik.

Jurčičev trg Jurčičev trg

v Ljubljani.

Razpošilja se proti vpošiljavi zneska ali s poštnim povzetjem.

Jv. Seunig

trgovec z usnjem

na drobno in debelo

v Ljubljani, Stari trg št. 7

priporoča

olje zoper prah

dosedaj najboljše, prosto bencina, smole, petroleja ter kistlin brez konkurenca, brez vsacake duha

po majhnih cenah:

1 kg. 60 h, 50 kg. à 70 h, pri nakupu večje množine še ceneje.

Kovo! Patentirano Kovo!

nepremočljivo mazilo

za počrnenje rujavih čevljev, usnja itd.

Zdravo laneno seme v balah po 100 kg.

predajamo in razpošiljamo s povzetjem po K 23.—.

Pri večjih naročilih primeren popust.

A. Janeković & Turčič

trgovina z žitom in zemeljskimi pridelki vsake vrste

Sisek (Hrvaško).

547—1

Kmetska posojilnica ljubljanske okoličnice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

V novi lastni hiši

na vogalu Dunajske ceste in Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike plačuje.

304—91

Posojila po 5% in po 5 1/2 %.

Odplačilo dolga se lahko vrši na 27 ali pa 35 let.

Uradne ure: razun nedelj in praznikov vsak dan od 8.—12. ure dopoldne in od 3.—4. ure popoldne.

Poštnega hranilničnega urada št. 828.406.

Cena mesa

pri Devici Mariji v Polju.

Čenjeni odjemalci!

Mi podpisani mesarji vam naznanjamo, da bo cena mesa poskočila vsled velike draginje goveje živine. Znano vam je, da se je po drugih kronovinah, mestih in občinah živina podražila in vsled tega tudi meso.

Cena bo s 1. marcem naslednja:

flam in prvo meso kila 1 K 4 v. zadnji del mesa „ 1 „ 12 „

Mesarji pri Devici Mariji v Polju:

Andrej Dimnik

Janez Benčina

530—3

Jakob Dimnik

Fran Resman.

Slav. občinstvu se usojam naznanjati, da sem otvoril dne 23. svečana 1904

svojo odvetniško pisarno

v Celji, Rotovška ulica št. 12

v hiši tik nemške cerkve.

V Celji, dne 25. svečana 1904.

Dr. Josip Karlovšek

odvetnik.

579—2

Največja zaloga, najboljša in najcenejša

za naročanje ozir. nakupovanje

Čopičev za pleskarje, sobne slikarje, zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vozove.

Emajlne prevlake, pristne, v posodah po 1/2, 1/4, 1/8 in 1 kg.

Jantarjeve glazure, Edino trpežno in najlepše mazilo za trde in mehke pôle.

Voščila, štedilnega, brezbarvna in barvastega za pôle; najcenejše in najboljše.

Rapidola, pripravna za vsakovrstne prevlake.

Brunolina, za barvanje naravnega lesa i pohištva.

Olnatih barv, priznane najboljše.

Olnat h bar v v tubah dr. Schönfelda.

Firneža prirejenega iz lanenega olja; pristen, kranjski.

Steklarskega kleja, pristnega, zajamčeno trpečnega.

Gipsa, alabastrskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prstnih i rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovjših.

545—2

Olje proti prahu.

ADOLF HAUPTMANN

L. kranjska tovarna olnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

LJUBLJANA.

Ustanovljeno l. 1832.

Ščiti za krste

da se iste v grobu ne stlačijo,

najcenejše in najpopolnejše nadomestilo za zidano grobnico.

Vis. c. kr. ministrstvo notr. zadev jih je odobrilo in dopustilo, da se smejo uporabljati po vseh glavnih mestih.

2991 16

Posebno se priporočajo z ozirom na bližnjo otvoritev novega pokopališča in s tem zvezana prenašanja nanj.

V zalogi jih ima:

pogrebni zavod Frana Doberleta v Ljubljani.

Po visoki kralj. deželni vladi proglašena za zdravilno rudninsko vodo

čista [alkališko-muriatiska]

Apatovačka kiselica

ni samo najboljša in najzdravejša

namizna pijača

ampak tudi najkoristnejša in najznamenitejša

* **zdravilna voda** *

ki je od prvih zdravniških avtoritet priporočena in deluje nenadkrljivo pri boleših želodca, pljuč, požiralnika, raznih katejev, astme, mehurja, kamna, hemeroid (zlate žile), steklih in zrnatih jeter, gorečice in raznih ženskih bolezni.

Udlikovana s 13 zlatimi in srebrnimi kolajnam.

„Upraviteljstvo vreleca Apatovačke kiselice“

Zagreb, Ilica št. 17. 487—5

Dobiva se po gseh lekarnah, drogerijah, restavracijah in gostilnah.

Ne prezrite!

Kdor želi biti postrežen z dobrim, pristnim blagom po solidnih cenah, naj se obrne na že dolgo obstoječo, vsakomur znano: tvrdko

4 9—3

Franc Čuden

urar in trgovec z zlatino in srebrnino, delničar družbe Prvih tovarn za ure „Union“ v Ženevi in Bielu v Švici, zalagatelj c. kr. dolenjske železnice, trgovina z voznimi kolesi in šivalnimi stroji

Ljubljana, Prešernove ulice

nasproti frančiškanskega samostana.

Filijalka: Glavni trg, nasproti rotovža.

Posebno se priporočajo pristne, osebno v Švici nakupljene **žepne ure** in vsakovrstne **stenske (pendel) ure** z donečim bitjem v krasno izrezljanih omarih.

Največja zaloga **briljantov**, na katere se sl. občinstvo posebno opozarja, zlasti glede izbire, ker so v zalogi od gl. 25 do čez tisoč gld., vdeleni v različnih oblikah (façonah), torej lahko vsakdo izbere kaj primerne.

„Cene niso pretirane.“

Nadalje se priporoča bogata zaloga pravega ali china-srebra vsakovrstna namizna (oprava (Besteck), garniture v krasnih skrinjicah in druge, iz china-srebra najmoderneje izdelane vsakovrstne stvari.

Jako primerna in porabljiva splošna darila.

Ceniki zastoj in poštne prosto.

Velika zaloga šivalnih strojev in koles, tudi motorna kolesa.